

her forslag, men måske kommende, for det ser ud til, at der bliver nogle kommende lovforslag om byrder for dansk erhvervsliv – at de ærede medlemmer vil tænke sig om endnu en gang. Under alle omstændigheder stemmer vi nej til det her forslag.

Arbejdsministeren (Ove Hygum):

Jeg vil indlede med at sige tak for de kloge bemærkninger, der er kommet fra flere af partierne, nemlig at det her forslag er fremsat som led i forslaget til finanslov for år 2000. Det er jo spørgsmålet at få helheden til at hænge sammen. Derfor er det også kloge meldinger, der er kommet fra flere, nemlig at det her skal ses i en helhed.

En ikke voldsom stor overraskelse har det været at høre fra V og K, at man ikke ser på helheden, men ser isoleret på det enkelte lovforslag. Det ligger jo meget godt i forlængelse af de finanslovforhandlinger, der kører på en række ressortområder i de her dage, hvor der er stor vilje til at udskrive nye regninger, men meget, meget beskeden interesse – en ægte jysk underdrivelse – for at få helheden til at hænge sammen og få udgifterne finansieret.

Jeg kunne godt få lyst at sige ved denne her lejlighed, at når man nu taler om de voldsomme byrder, der pålægges dansk erhvervsliv, så er der jo ingen, der glæder sig over den faktiske udvikling. Alene i år, i de to første kvartaler, har de øvrige arbejdsomkostninger, bortset fra lønnen, bidraget negativt til stigningstakten i de samlede arbejdsomkostninger i størrelsesordenen 0,2 pct. Det synes jeg er ganske væsentligt og en dokumentation for, at også denne regering er optaget af, at erhvervslivets konkurrenceevne er intakt og udvikles positivt.

Der er heller ikke nogen, der i den her forbindelse husker, at arbejdsmarkedsbidraget fra erhvervslivets side fra årsskiftet er en saga blot. En enkelt yderligere bemærkning er den bekymring, der har været fra flere sider over, at det er yderligere administrative byrder til ikke mindst de små virksomheder. Det handler nu om, for lige at få proportionerne på plads, at udgiften skal indføres og justeres i regnskabet én gang årlig. Jeg tvivler på, at det er den administrative byrde, som det kaldes, der fratager én eneste i dansk erhvervsliv lusten til at drive en virksomhed.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 68:

Forslag til lov om ændring af lov om orlov. (Ændret minimumsperiode for afholdelse af børnepasningsorlov for beskæftigede lønmodtagere m.m. samt ophævelse af de udløbne bestemmelser om sabbatorlov).

Af arbejdsministeren (Ove Hygum).

(Fremsat 27/10 99).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Regeringen afgav i maj 1998 sin børnefamiliepolitiske redegørelse, der lagde op til en række ændringer i forbindelse med børnepolitik. I redegørelsen blev det endvidere anbefalet at afholde en række drøftelser med arbejdsmarkedets parter om opfølgning på denne redegørelse.

Det mundede bl.a. ud i en rapport, der peger på en række muligheder for forbedringer, herunder det forslag, vi behandler i dag, om ændring af lov om orlov.

Hovedindholdet i det foreliggende forslag er, at det fremover bl.a. bliver muligt at få børnepasningsorlov i ned til 8 uger, altså en ændring fra det nuværende minimum på 13 uger. De foreslåede ændringer afspejler et kompromis mellem to helt modsatte hensyn, der ikke umiddelbart lader sig forene, nemlig på den ene side hensynet til arbejdsmarkedets behov, forstået som at der er det udbud af arbejdskraft, der er behov for, og dernæst det hensyn, der på den anden side skal være og tages til børnefamilierne og den mulighed, de skal have for at være sammen med deres børn uden stress og jag.

Hensynet til arbejdsmarkedet mener jeg i dette forslag er taget, bl.a. ved at der ikke lægges store begrænsninger på udbudet af arbejdskraft, og hensynet til børnefamilierne er der taget i forhold til, at man nu får mulighed for at holde orlov til børnepasning i flere, men kortere perioder. Der åbnes mulighed for, at forældre, der passer handicappede børn med kompensation for tabt arbejdsfortjeneste, i tilfælde af ledighed kan overgå til børnepasningsorlov, og endelig åbnes der mulighed for, at forældre kan bruge slutningen af deres orlov til indkøringen af børn, som skal begynde i en daginstitution.

For Socialdemokratiet at se tilgodeser dette her forslag i høj grad begge hensyn, og alt i alt er der tale om en mere fleksibel lovgivning, som vi i Socialdemokratiet støtter.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Ja, det er jo en stor dag i dag. Her ser vi resultatet af regeringens overvejelser i næsten 2 år efter den følelseladede nytårstale for snart 2 år siden. Og hvad ser vi så? 100 mio. kr. drysset rundt sådan med rund hånd til tilfældige børnefamilier.

Jeg vil gerne spørge hr. Kramer Mikkelsen: Hvad hjælper det her på den unge mors situation? Den unge mor, som vi fik så udmærket beskrevet på sin cykel med barnet på bagagebæreren om morgenen i regn og slud og sne og frost, får hun det bedre af det forslag her?

Dette er det eneste kontante udslag af den følelseladede udtalelse fra statsministeren i nytårstalen for 2 år siden.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Hvis man ikke havde fulgt debatten om orloven gennem de sidste par år, men alene havde lyttet til den socialdemokratiske ordfører, så kunne man jo få indtryk af, at noget stort var undervejs. Men når man har nærlæst forslaget, så må man sige, at det meget store, der tilsyneladende er undervejs, er blevet til såre lidt.

Noget af det, der undrer mig i den socialdemokratiske ordførers tale, var en bemærkning om, at man kunne få flere orlovsmuligheder. Det vil jeg da gerne have beskrevet lidt nærmere, for sådan som jeg har læst forslaget, er det jo mere et spørgsmål om, at man kan afkorte den retssikrede orlovsperiode og så lægge en del af det over i den aftalebaserede. Det kan godt ske,

at det giver nogle muligheder, at man, hvis ikke man har råd til at tage 13 uger, så kan tage 8 uger, at det måske kan betragtes som en fordel. Men at det bliver til flere, det har jeg svært ved at se.

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Til hr. Ole M. Nielsen vil jeg sige: Jo, jeg mener rent faktisk godt, det kan hjælpe. Det er klart, at som statsministerens tale blev udlagt af pressen, men selvfølgelig også af medlemmer af dette høje Ting, så satte man sig forventningsfuldt til rette og forventede, at det var regeringen, der skulle komme med den samlede løsningspakke. Jeg tror nu, det mange gange er sagt fra den her talerstol, at ordene »kan vi ikke gøre det lidt bedre« i virkeligheden var tænkt og ment i retning af, at det bl.a. også var arbejdsmarkedets parter.

Derfor skulle den børnefamiliepolitiske redegørelse også handles af med de faglige organisationer, og det er jo sket, og her er der fremlagt nogle forslag, som kom til rette, efter at den børnepolitiske redegørelse var handlet af sammen med de faglige organisationer.

Så jo, jeg tror rent faktisk også godt, det kan hjælpe den enlige mor. Men jeg vil da godt erkende, at hvis man har siddet og ventet, at der skulle komme et voldsomt boom af ekstra orlovsmuligheder, ekstra orlovsordninger, så er det ikke tilfældet med det her forslag, men der er tale om en fleksibelgørelse, som klart vil være en fordel for børnefamilierne.

Og til hr. Ole Sohn: Jeg mener ikke, jeg sagde, at der kom flere muligheder, men jeg sagde, at man kunne splitte sin orlovsperiode op i flere stykker.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

I Kristeligt Folkeparti har vi forlængst indset, at arbejdsmarkedets parter ikke duer til at regere det land her, men jeg vil gerne spørge, om hr. Kramer Mikkelsen mener, at det er rimeligt. I så fald burde statsministeren nok klare sin tale med arbejdsmarkedets parter, inden han holdt den, lige som dronningen skal klare sin med statsministeren, så har vi jo lidt system i tingene. Men jeg vil godt spørge, om hr. Kramer Mikkelsen mener, at arbejdsmarkedets parter skal regere det her land, hvis statsministeren i øvrigt har nogle holdninger til, hvordan han mener, det skal indrettes.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg medgiver, at akustikken i lokalet her ikke altid har været lige god, men mig bekendt er den blevet forbedret, i hvert fald sådan at jeg godt nogenlunde kan høre, hvad der foregår. Men hvis jeg skulle have hørt forkert, det får vi jo at se, når vi ser det på skrift, at der ikke bliver flere, men at man splitter orlovsmuligheden op på flere perioder, så vil jeg gerne spørge: Hvor mange flere splitter man op i? Altså med den nuværende regel har vi en retssikret orlovsperiode og en aftalebaseret orlovsperiode, men jeg vil gerne spørge hr. Lars Kramer Mikkelsen, om der kommer flere end de to muligheder i den nye ordning?

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil gerne spørge hr. Kramer Mikkelsen, om det ikke er korrekt, at de lønmodtagere, der vælger at gøre brug af en kortere orlovsperiode i løbet af et barns første leveår, risikerer at blive snydt i den lange ende, hvor de så mister en del af de 26 ugers orlov, som de har ret til, således at dette her forslag i virkeligheden i praksis kan komme til at virke som en indskrænkning af orlovsmulighederne. Der er også andre huller i lovforslaget, men nu vil jeg i første omgang koncentrere mig om det her spørgsmål.

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Ja, der bliver jo tid nok til også at snakke om det her i udvalget, men jeg vil omvendt sige, at det jo er frivilligt, om man vil splitte op, og dermed vil der også – så længe man har tid – blive mulighed for at splitte sin orlovsperiode op. Derfor mener jeg rent faktisk, at jeg havde ret i det, jeg sagde. Men lad os vende tilbage til det i udvalgsarbejdet.

Så vil jeg godt sige til hr. Ole M. Nielsen, som mener, at man ikke kan deponere sin beslutningsret – jeg tror, han brugte det udtryk – hos de faglige organisationer. Jeg mener ikke, regeringen baserer sig på eller har deponeret sin beslutningsret hos de faglige organisationer, men vi vil gerne lytte til dem. Det blev vi rent faktisk også bedt om her i Folketingssalen, og det er sket.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Hr. Kristian Jensen som ordfører.

Kristian Jensen (V):

Da Venstres ordfører, hr. Jens Vibjerg, ikke kan være til stede, skal jeg på hans vegne fremføre partiets holdning.

»Kan vi ikke gøre det lidt bedre«. Det var ordene fra statsministeren i nytårstalen for snart 2 år siden, og når man kigger på, hvad der nu ligger, så må vi sige, han havde ret. Især, hvis man kigger på ordet »lidt«, for det er jo meget lidt, der ligger her i dag. Det er jo meget lidt, der er kommet ud af det. Vi har set Socialdemokratiet springe op som en løve og falde ned som mere eller mindre lam.

Man kan også sige, at når den børnepolitiske redegørelse kom i maj 1998, og vi nu halvandet år efter ser, hvad der er kommet ud af det, så tør jeg slet ikke tænke på, hvor lang tid, der skulle gå, hvis der for alvor skulle gøres noget ved det her område med regeringen som udlægsholder.

Regeringens bud på en bedre børnepolitik, en bedre politik for børnefamilierne, det er nu, at man skal kunne dele orloven op i kortere perioder. I Venstre har vi gjort os mange tanker om, hvad vi kan gøre for at give forældrene en større frihed, en større mulighed for at bruge tid sammen med deres børn og for at have større indflydelse på deres børns hverdag. Vi er kommet frem med et bud, der hedder, at vi ønsker at give børnefamilierne et frit valg. En større frihed til at vælge, hvilken form for pasningsordning de ønsker.

Vores bud på en bedre børnefamiliepolitik er at give det, som det moderne menneske i dag ønsker, nemlig mere frit valg. Det, der så er den politiske opgave, er at finde ud af, hvordan vi tilbyder mere frit valg uden at lave det til et rent tag selv-bord. Men vi tror også på, at et frit valg vil give en større kvalitet, simpelt hen fordi frit valg betyder, at forældrene vælger at gå derhen med børnene, hvor de ønsker at få dem passet, altså hvor de har kvalitetskravet. Det vil også give dem en mulighed for at bruge tiden sammen med deres børn selv og dermed klare nogle af de problemer, der ligger i dag.

Børnepasning er et af de områder, Venstre prioriterer højest inden for frit valg. Det bør være muligt at passe sine egne børn, og den nuværende ordning er alt for bureaukratisk. Vi synes, at de forældre, der ønsker at passe børnene hjemme, skal have tilbudt en støtte, der svarer til det, som man ellers kunne have fået gennem en kommunal institutionsplads, og vi

synes, der bør være et frit valg i samtlige kommuner.

Med det her være sagt, at så har jeg signalet, at inden for Venstres ideer, Venstres ideologi, er der en anden linje end den, som regeringen har lagt frem med de lovforslag, der er fremsat.

Hvis jeg skal kigge på lovforslaget, så har jeg store spørgsmålstejn at sætte til virkningen; om det her vil få nogen positiv virkning for børnefamilierne. Jeg har spørgsmålstejn at sætte over for konsekvenserne for arbejdsmarkedets parter. Og jeg har især spørgsmålstejn at sætte ved den pris, som regeringen påstår. Regeringen påstår jo, at det her lovforslag kun vil betyde en forøgelse af udgifterne på 100 mio. kr.

Alt dette er spørgsmål, som jeg er sikker på, at vi vil arbejde videre med under udvalgsarbejdet, og det vil så til sidst give os en mulighed for at træffe den rette konklusion. For der skal ikke herske tvivl om, at vi fra Venstres side ønsker at tilbyde børnefamilierne bedre vilkår, men først og fremmest mere valgfrihed.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Nu er opsplitningen, minimumsperioden, jo nedsat fra 13 til 8 uger – det er i hvert fald fremsat i et lovforslag – og det kunne være fristende at spørge Venstre: Hvad ville være rimeligt? Altså, hvad synes Venstre ville være det rigtige? Hvor vil Venstre hen? Er det 10 uger, er det 5 uger, eller hvad er det?

Så følte jeg mig i øvrigt under Venstres indlæg hensat til et lovforslag om daginstitutionstilbud, som egentlig i virkeligheden måske mere hørte hjemmeovre i Socialministeriet, som jeg egentlig ikke rigtig havde en fornemmelse af, at det her drejede sig om, men derimod netop orlovsordninger. Derfor vil jeg da selvfølgelig godt have et konkret bud på: Hvordan skal denne her orlov kunne opsplittes? Skal den kunne opsplittes endnu mere? Og i givet fald ville jeg selvfølgelig også godt have, hvis man mente, at man kunne gøre det her bedre, at man så også var parat til i lighed med tidligere debatter, vi har haft i dag, at komme med et bud på, hvordan man så vil finansiere det. Det er det, jeg ikke hører fra Venstre. Men det vil jeg selvfølgelig gerne lytte til.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Hr. Knud Erik Jensen – undskyld, hr. Kristian Jensen. Nu er det sent.

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Over halvdelen af navnet var da i hvert fald rigtigt.

Når vi kommer her fra Venstres side og snakker om vores model på det, så er det ikke, fordi vi går her og spekulerer på, om børnepasning og orlovsordninger nu ligger i det ene ministerium eller i det andet ministerium. Jeg tror heller ikke på, at folk ude i de små hjem, i børnefamilierne, eller den eneste mor med det lille barn på cyklen spekulerer på, om det ligger i det ene eller et andet ministerium. Jeg tror, de spekulerer på: Hvordan kan vi gøre det bedre?

Fra Venstres side mener vi, at vi kan gøre det bedre for børnefamilierne ved at tilbyde større grad af frit valg; ved at tilbyde forældrene en mulighed for selv at vælge, hvor de vil have passet deres børn, hvem der skal passe dem, eller om de selv ønsker at passe dem. Vi tror på, at det enkelte menneske ønsker et frit valg, og derfor er det vores kommentar til det her forslag.

Der er mange af de ting, som jeg har rejst som spørgsmål – mange af de ting, som den socialdemokratiske ordfører nu rejser som et spørgsmål – som det kan blive interessant at få dyrket under udvalgsarbejdet. Det skal vi nok få tid til, inden det her lovforslag endelig kommer til tredje behandling.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Jamen jeg da fuldstændig enig med Venstres ordfører i, at det bliver der tid til at diskutere, og det glæder vi os da også til. Men jeg vil sige til Venstres ordfører, at jeg er enig i, at forældrene selvfølgelig forventer, at der kommer konstruktive løsninger og løsningsmodeller, som også kan bære. Jeg vil så sige, at jeg mener rent faktisk, at der her er foretaget en konkret afvejning af, dels hvad arbejdsmarkedets behov er for udbud af arbejdskraft, og dels hvad forældrenes behov var for at få en øget fleksibilitet i denne her lovgivning. Det er rent faktisk sket.

Jeg må så sige, at det er jo lidt vanskeligt at fortolke andre menneskers ord. Men når jeg hører ordet »vi« ifølge hr. Kristian Jensen – hvad »vi« nu kan gøre bedre – så er det jo i og for sig præcis de samme ord, som statsministeren brugte, og i virkeligheden så menes der vel med »vi« i den sammenhæng dér både partiet Venstre, Socialdemokratiet, arbejdsmarkedets parter. Og det er faktisk det, som jeg oplever, at

Socialdemokratiet og regeringen i denne her sammenhæng har gjort.

Nu venter vi bare på Venstres bud.

(Kort bemærkning).

Ole Hækkerup (S):

Hr. Lars Kramer Mikkelsen spurgte hr. Kristian Jensen, hvad der var Venstres ideal for, hvor mange uger man minimum skulle tage børnepasningsorlov: Om det var 13 uger, om det var 8 uger, eller om det var 10 uger.

Vi har spillet ud, og vi har sagt, at minimumsperioden skal sænkes fra at være 13 uger til 8 uger. Derfor vil jeg gerne gentage hr. Lars Kramer Mikkelsens spørgsmål: Hvis det var Venstre, der bestemte, hvor mange uger skulle man så minimum tage orlov?

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Hr. Ole Hækkerup. Så prøver vi én gang til: Hr. Kristian Jensen. Nu skal jeg snart afløses.

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Jeg er jo ked af at sige det, men denne her gang var ikke engang halvdelen af navnet rigtigt.

Til hr. Lars Kramer Mikkelsen: Når jeg bruger ordet »vi«, så er det også »vi« som Venstre, det er »vi« som arbejdsmarkedets parter; det er et spørgsmål om, hvordan vi i fællesskab kan gøre det her bedre. Men også »vi« som: Hvordan kan kommunerne, hvordan kan amterne, hvordan kan forældrene vælge at indrette deres hverdag, sådan at børnefamilierne får det bedre?

Til hr. Ole Hækkerup: Det var sådan, at jeg i min ordførertale, hvilket jeg er ret sikker på, at vi i hvert fald kan slå op i Folketingstidende senere hen, sagde, at jeg satte spørgsmålstejn ved, hvilken virkning det her forslag vil have. For der er nogle spørgsmål, som vi – og »vi« i det her tilfælde er Venstres medlemmer af Arbejdsmarkedsudvalget – gerne vil have belyst igennem en række spørgsmål.

Når jeg sidder og forbereder en lovgivning som denne her, så sidder jeg ikke inde med det samme embedsapparat, den samme videnbase, som Arbejdsministeriet gør. Men jeg er sikker på, at vi i udvalgsarbejdet skal trække rigeligt på det embedsapparat og også sørge for at få svar på nogle af de spørgsmål, som vi har.

Den fg. formand (Grete Schødt):

Hr. Lars Kramer Mikkelsen for en kort bemærkning, og det er den sidste korte bemærkning.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Så skal jeg love, at den også bliver god.

Ordet »vi« sagt af hr. Kristian Jensen er altså brugt, kan jeg forstå, i den samme ånd og den samme mening som fra statsministerens side, nemlig kommuner, amter, Folketing og arbejdsmarkedets parter. Jeg er da glad for, at vi nu er nået frem til samme fortolkning af det ord i denne her sammenhæng. Men jeg kan til gengæld konstatere, at det, vi ikke er nået frem til, er at få en løsning på: Hvad vil Venstre?

(Kort bemærkning).

Ole Hækkerup (S):

Jeg er ked af det, men jeg savner stadig væk hr. Kristian Jensens svar på, hvad der er Venstres idealbillede. Kan hr. Kristian Jensen bekræfte, at når minimumsperioden, hvor man skal tage børnepasningsorlov, sænkes fra 13 til 8 uger, så er det mere fleksibelt og dermed mere individuelt for børnefamilierne, og hermed er det en forbedring i retning af fleksibilitet og i retning af at gøre systemet mere individuelt for hver enkelt børnefamilie? Er det ikke en positiv udvikling?

Derfor bare det enkle spørgsmål: Hvis nu det var hr. Kristian Jensen selv, der bestemte – en i øvrigt skræmmende tanke – hvor ville grænsen så være? Ville det være 10 uger? Ville det være 8 uger? Eller ville det være 13 uger?

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Jeg er enig med hr. Ole Hækkerup i, at det ville være en skræmmende tanke, hvis kun én person kunne bestemme i Danmark. Det er derfor, vi har et demokrati og et folkestyre, som jeg er glad for at være en enkelt af 179 blandt.

Jeg vil blot sige til hr. Lars Kramer Mikkelsen først: Vi i Venstre mener også, at vi har et ansvar for at lette vilkårene for børnefamilierne. Vi har en idé om, hvilken retning vi skal gå. Vi har en idé om, at vi gerne vil give børnefamilierne et større og friere valg også på spørgsmålet om børnepasning. Det er ikke sikkert, at vi fra Venstres side, hvis vi sad i regeringen, var kommet med dette forslag om forældreorlov,

men vi havde fremsat et forslag om, hvordan man kunne få frihed til at vælge selv.

Når hr. Ole Hækkerup kommer ind og stiller det direkte spørgsmål om, hvor lang tid det skal være, hvis Venstre havde besluttet det her, så vil jeg bare sige, når vi kigger på det her forslag, så er det da et skridt i en mere fleksibel retning. Det er også et forslag, som koster 100 mio. kr. at gennemføre. Spørgsmålet er: Hvad får man for de 100 mio. kr?

Er det, der blev foreslået herfra, det bedst opnåelige? Eller er der noget mere? Og vi tror fra Venstres side, at vi kunne få et større udbytte ved at bruge indsatsen på at skabe frit valg på børnepasningsområdet, og at det ville give større tilfredshed. Men når vi kigger på det her, så har vi jo ikke fra Venstres side sagt, at det her kan vi overhovedet ikke høre tale om. Så har vi sagt, at her er en række spørgsmål, vi kigger på, gennemarbejder og træffer beslutning ud fra.

Den fg. formand (Grete Schødt):

Hr. Knud Erik Kirkegaard som ordfører.

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Da vores ordfører, hr. Jens Heimburger, ikke kan være til stede, skal jeg på hans vegne sige følgende:

Det Konservative Folkeparti støtter ideen om en mere fleksibel børnepasningsorlov, men vi støtter samtidig synspunktet om, at denne øgede fleksibilitet skal indføres på en sådan måde, at der bliver taget størst muligt hensyn til arbejdsmarkedets vilkår.

Derfor er det vores opfattelse, at en fleksibilitet, som giver mulighed for orlov i en periode ned til 8 uger, kun skal kunne ske efter aftale med arbejdsgiveren. Vi finder det problematisk, hvis vi med indførelsen af denne form for fleksibilitet i både den aftalebaserede og den retsbaserede orlovsperiode, skaber en situation, som generelt øger efterspørgslen efter orlov betydeligt.

Samtidig vil lovforslaget pålægge arbejdsgiverne ekstra administrative byrder, hvis medarbejderne, om jeg så må sige, kan hoppe ind og ud af arbejdsmarkedet i en række perioder. Vi vil gerne øge fleksibiliteten i orlovsordningerne, men omkostningerne skal findes inden for det samme område, eksempelvis ved en afkorting af den samlede orlovslængde.

Vi mener ikke, at forældre er en stor, svag gruppe, som nu skal have tilført meget store

ekstra ressourcer i form af ekstra orlovsordninger. Hvis forældrene ønsker øget fleksibilitet, og det har vi forståelse for, så skal finansieringen også findes inden for de nuværende rammer for orlovsordningerne.

Vi støtter således fleksibilitet i ordningerne, men det fremlagte forslag er vi skeptiske over for, og vores endelige stillingtagen vil bero på den udvalgsbehandling, som nu skal i gang.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Jeg beklager. Jeg har lige hørt, at jeg er ved at bryde en uskreven regel om, at man ikke stiller spørgsmål, når det ikke er ordføreren på sagen. Men så kan hr. Knud Erik Kirkegaard jo tage spørgsmålet med sig til De Konservatives ordfører.

Jeg hørte nemlig ikke, at der i det taleoplæg, som hr. Knud Erik Kirkegaard så læste op, så lad os sige det sådan, stod noget om, at den fleksibelgørelse var et godt tilbud til børnefamilierne. Det kunne jeg sådan ane imellem linjerne, da det nu var synd for arbejdsgiverne der, så kunne jeg næsten ane mellem linjerne, at det i virkeligheden var ganske godt for børnefamilierne. Det vil jeg egentlig godt have at hr. Knud Erik Kirkegaard kunne bekræfte, men han kan tage det med.

(Kort bemærkning).

Ole Hækkerup (S):

Først og fremmest vil jeg gerne spørge hr. Knud Erik Kirkegaard, om han har den samme vurdering af regeringens forslag, som Venstre har. Jeg håber, at jeg husker rigtigt, men sådan som jeg husker Venstres ordfører, var formuleringen, at regeringens politik ville give et friere valg i børnefamiliernes hverdag, simpelt hen ved at man sænkede minimumsperioden. Det var jeg naturligvis glad for. Så det var det første, jeg ville høre; om hr. Knud Erik Kirkegaard er enig i den vurdering.

Det andet, jeg så vil spørge om, er: Hvis det nu var – jeg ved ikke, om det er mere eller mindre skræmmende – De Konservative – der bestemte alene, hvor ville grænsen så være? Ville den være ved 8 uger, ved 13 uger eller ved 10 uger? Hvor er for De Konservative den ideelle grænse på minimumsperioden, man skal tage børnepasningsorlov i?

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Hr. Jens Kramer Mikkelsen – Lars, undskyld. Der er også en Kramer Mikkelsen, der hedder Jens, er der ikke? Undskyld, hr. Lars Kramer Mikkelsen. Der går rigtig kludder i navnene i dag.

Hr. Lars Kramer Mikkelsen spurgte, om vi nu lagde størst vægt på familiernes hensyn, eller vi lagde størst vægt på arbejdsmarkedshensynet, og der må jeg sige til hr. Lars Kramer Mikkelsen, at naturligvis kan hr. Lars Kramer Mikkelsen diskutere det med vores ordfører, men kunsten er jo netop at tilgodese begge hensyn, både hensynet til børnefamilierne og hensynet til arbejdsmarkedet.

Til hr. Ole Hækkerup vil jeg sige, at det er min opgave her i dag at tage stilling til regeringens forslag i det, vi behandler. Det er ikke min opgave at tage stilling til Venstres forslag, sådan som det er refereret her i dag.

Om 8 uger lige præcis er den korrekte grænse for, hvor langt vi skal gå ned, når vi i øvrigt aftaler det med afbejdsgiverne, kan jeg ikke her i dag lægge mig fast på. Det vil vi også dyrke nærmere under udvalgsbehandlingen og se på nogle beregninger og nogle prognoser over, hvad omkostningerne vil være ved den ene grænse og ved den anden grænse.

Så vi ser frem til udvalgsbehandlingen, og jeg er helt sikker på, at hr. Jens Heimbürger vil deltage meget aktivt i den.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Ja, nu har vi jo brudt praksis, så kan vi lige så godt fortsætte. Jeg beklager, at det var mig selv, der startede på at bryde den praksis, men det er jo da meget underholdende, håber jeg i hvert fald.

Jeg vil så sige, at jeg er sådan set glad for hr. Knud Erik Kirkegaards konkrete afvejning af arbejdsmarkedets behov og forældrenes behov, og jeg mener præcis, at det er det, der er grundlag for forslaget. Der er foretaget en konkret afvejning af, hvad der er børnefamiliernes behov, og hvad der er arbejdsmarkedets behov, og det ville jeg egentlig gerne have at hr. Knud Erik Kirkegaard kunne bekræfte.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Jamen jeg er overbevist om, at det har været regeringens hensigt at foretage denne afvejning.

Må jeg i øvrigt sige, at jeg tror, det er væsentligt, at vi finder frem til en linje for vores politik over for børnefamilierne, som kan stå sig uanset konjunkturerne i samfundet, så vi ikke skal skifte børnefamiliepolitik, alt efter om der er højkonjunktur og god beskæftigelse eller der er lavkonjunktur og lav beskæftigelse. Vi skal forsøge nu at finde den linje, vi skal køre, uafhængigt af konjunkturerne.

Ole Sohn (SF):

Kan vi ikke gøre det lidt bedre? Sådan var der engang en statsminister, der spurgte. At nøgleordet i den sætning skulle vise sig at være ordet »lidt«, var det vel de færreste der troede, men det ved vi nu.

Efter måneders og års gransken har regeringen endelig fundet et bitte hjørne, hvor børnefamilierne kan få lidt mere fleksible muligheder for at tage orlov sammen med deres børn.

Far er ikke vred, men far er skuffet – sådan er der givetvis mange fædre over det ganske land der tænker. Det samme gør mødre og børn. Den weekendfar, der havde drømt om at kunne tage lille Peter med i svømmehallen om torsdagen, hvor lille Peter har tidligt fri; den familie, der gerne ville gå mere gradvis fra barselsorlov og op på fuld arbejdstid; den enlige mor, der gerne ville på nedsat tid for at støtte børnene noget mere efter skilsmissen – og sådan kan man blive ved – alle må nu erkende, at det var ikke dem, statsministeren ville gøre det lidt bedre for.

Men lidt har vel også ret. Ja, for den enlige mor, der med de nuværende orlovssatser ikke har råd til at tage 13 ugers orlov, er det selvsagt et fremskridt, at hun nu måske har muligheden for at få råd til de 8 uger. Det er lidt, indrømmet, men nød lærer nogen kvinde at spinde. Men hvorfor skal denne forbedring absolut betales med tilbageskridt?

Hvis den enlige mor f.eks. kun har råd til at bruge 8 uger, inden barnet er fyldt 1 år, og så vil fordele de resterende 18 uger over de næste 5½ år, vil regeringen sige: Nej, det går ikke, det må du ikke! Hun kan tage sine 8 uger, inden barnet bliver 1 år, men gør hun det, rammes hun af statsministerens kræmmersjæl, for hun kan kun overføre 5 uger til den aftalebaserede orlov. De sidste 13 uger forsvinder ud i den blå luft.

Dertil kommer, at gør hun brug af de overførte 5 uger i den aftalebaserede orlov, eller øn-

sker hun at gøre brug af den, ja, så afhænger det jo af arbejdsgiverens velvilje.

Når regeringen har været så længe om så lidt, giver det selvsagt ikke de store forhåbninger om, at forslaget kan forbedres under udvalgsarbejdet, men vi vil da gøre forsøget.

SF har jo tidligere fremsat et noget mere ambitiøst forslag, som vi havde den glæde at konstatere, at en socialdemokratisk gruppe kaldet Café au lait med hr. Ole Hækkerup bakkede meget varmt op. Og det er vel ikke så naturligt, i og med at forslaget ikke var SF's alene, idet vi havde ladet os inspirere af HK, SiD og Kvindeligt Arbejderforbund, som jo netop har mange af de lavtlønnede grupper, som har haft svært ved at bruge den nuværende orlovsperiode. Det forslag vil vi naturligvis lægge frem under udvalgsbehandlingen og da også håbe på, at Café au lait-gruppen vil støtte det, den tidligere selv har sagt.

Vi mener faktisk, at det er væsentligt, at vi sætter barnet i centrum. Desværre tyder ikke meget på, at regeringen er til at bevæge, men vi gør som sagt forsøget.

Et af de punkter, vi vil forsøge at forbedre forslaget på, er de kræmmeragtige regler om bortfald af rettigheder for dem, der af økonomiske årsager er nødsaget til at vælge en kortere orlovsperiode.

Lidt, men godt, er en vending, som jeg ofte har brugt om kvalitetsprodukter. I forhold til lovforslaget her kan jeg ikke bruge den vending, men kun sige: Det var lidt at vente så længe på.

(Kort bemærkning).

Ole Hækkerup (S):

Det krævede en stor anstrengelse fra hr. Ole Sohn at sige, at forslaget i princippet trækker i den rigtige retning, og så alligevel at fremstille det som et problem.

Men jeg vil gerne sige, at jeg fuldstændig deler hr. Ole Sohns ønske om at gøre det mere fleksibelt for børnefamilierne, og jeg opfatter det her lovforslag som noget, der gør det mere fleksibelt for børnefamilierne, også uden at de mister rettigheder.

Og så kan jeg altså ikke genkende billedet af, at regeringen har gjort »lidt« for børnefamilierne. Lad mig bare nævne som eksempel – og det var jo i øvrigt sammen med bl.a. SF – pinsepakken, hvor man lavede en langsommere aftrapning af tidspunktet for fuld egenbetaling i daginstitutioner. Det kostede 300 mio. kr.

Hvis jeg husker hr. Ole Sohns indlæg under den forrige debat ret – nu har jeg lige glemmt lovforslagsnummeret – så var han netop meget optaget af – hvad jeg selvfølgelig er glad for som socialdemokrat – at de borgerlige var økonomisk uansvarlige, når de ikke ville være med til at finde godt 150 mio. kr.. Hvis 300 mio. kr. – det dobbelte af det, hr. Ole Sohn selv brugte til at anklage de borgerlige for at være økonomisk uansvarlige – om året som led netop f.eks. i aftrapningen i forbindelse med, hvornår der var fuld egenbetaling i daginstitutioner, som det blev indført med pinsepakken, er et eksempel på »lidt«, så har jeg svært ved sådan at se den fuldstændige sammenhæng mellem beløbsstørrelserne i SF's verden.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg vil gerne sige til hr. Ole Hækkerup, at jeg anerkender fuldt ud pinsepakkens gode elementer.

Nu går jeg ud fra, at hr. Ole Hækkerup er meget opmærksom på, at det faktisk var SF og Enhedslisten, som bar pinsepakken igennem, og som også pressede på for at få de børnepolitiske tiltag. Og som altid, når vi presser på for at få nogle forbedringer, deltager vi også i finansieringen. Det gjorde vi med pinsepakken.

Regeringen kunne med lidt mere held, end det fremsatte forslag er et udtryk for, have kontaktet SF og Enhedslisten. Så er jeg hundrede procent overbevist om, at forslaget ville have været bedre. Det ville have været væsentlig mere i overensstemmelse med Café au lait-gruppens intentioner, og det havde ikke engang været nødvendigt at lave et snævert flertal, for Kristeligt Folkeparti har leveret forslag, som går i samme retning. Vi kunne have lavet et pænt børnepolitisk udspil og fundet finansieringen uden problemer ved fælles hjælp.

Mogens Andreasen (DF):

Der er i dette lovforslag ifølge bemærkningerne tale om konsekvensrettelser og rettelser af ordenshensyn på baggrund af sabbatordningens bortfald med udgangen af marts 1999.

Af arbejdsministerens skriftlige fremsættelse af lovforslaget fremgår det, at formålet med de ændringer, der indeholdes, er, at børnefamilierne kan være mere sammen med deres børn. Samtidig har arbejdsministeren i bemærkningerne adviseret en ændring af ferieloven for at imødekomme forældres muligheder for at hol-

de ferie med børnene i skoleferier. Jamen det er da ganske udmærket.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne til lovforslaget, at under drøftelserne med arbejdsmarkedets parter om den børnefamiliepolitiske redegørelse, kun der kunne samles tilslutning til de to områder, jeg her har nævnt. Men jeg kan godt forstå, at arbejdsmarkedets parter ikke kan gå længere, og det tror jeg også arbejdsmi- nisteren har forståelse for, når vi tager hensyn til virksomhedernes vanskeligheder med at skaffe tilstrækkelig veluddannet arbejdskraft. Prognoserne for fremtiden med færre unge på arbejdsmarkedet og flere på orlov og efterløn, taler deres eget sprog om de vanskeligheder, virksomhederne fortsat vil være i med hensyn til arbejdskraft.

Børnepasningsorloven er cementeret i lovgiv- ningen, og det er ganske udmærket. Vi er enige i, at der skal være de muligheder, og vi finder, at justeringen til de kortere minimumsperioder er ganske udmærket. Specielt kan der være et incitament for de handicappede i, at de her får en fordel. Men kan vi ikke gøre det lidt bedre? Kan vi ikke bare få vedtaget her i Folketinget, at pengene følger børnene med frihed for foræl- drene til at få passet deres børn efter eget ønske og behov og orlov efter aftale med den enkelte arbejdsgiver?

Jeg synes, vi blander os for meget i arbejds- tagernes og arbejdsgivernes selvbestemmelse med hensyn til, hvad de kan aftale. Og kunne man ikke finde en ordning, sådan at de mange ledige, vi har, der går uden at have noget at lave, kom til at passe deres børn selv, mod at der var en garanti for, at når de fik arbejde, var der plads til børnene?

Det, der kan undre en smule, er, at det i arbejdsministerens fremsættelse af lovforslaget siges, at det er magtpåliggende for regeringen at bidrage til, at forældre og børn kan være mere sammen, når der samtidig i § 10 a, stk. 1, i den gældende lov står, at hvis det er et barn i alde- ren 3-8 år, der giver orlovsmuligheden, kan der højst benyttes en halvdagsplads i offentligt dagtilbud. Jeg mener, her foreligger et para- doks: Først kan forældrene søge orlov til børne- pasning for dernæst at sende barnet i daginsti- tution.

Vi har nogle spørgsmål, som vi skal have drøftet meget nøje under udvalgsarbejdet, og vi vil se på, hvilken stilling vi vil tage til det her lovforslag, når vi er kommet igennem udvalgs- behandlingen.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Ja, man fristes jo til at sige: Nu gik det ellers lige så godt! Det var, da jeg havde hørt den første del af Mogens Andreasens tale. Det gik lige så godt, fordi jeg jo kunne høre, at det faktisk var et positivt forslag, og at han forholdt sig posi- tivt til forslaget. Og det synes jeg da er helt ok, og det kan vi så forhandle videre om i udvalget.

Men så gik han over til at tale om de her dag- institutionstilbud, som jeg jo ikke rigtig mener egentlig er en del af det her forslag, men lad os da bare diskutere det. Og så sagde han, at det her bare skulle være aftalebaseret mellem forældre og arbejdsgivere.

Jeg må spørge hr. Mogens Andreasen: Når man ellers hører, hvad Dansk Folkeparti kan melde ud her fra talerstolen om belastninger på arbejdsgivere osv., hvordan forestiller man sig så at en ordning med en rent aftalebaseret orlov skulle udmøntes mellem forældre og arbejds- giver? Kan vi ikke få et bud på, dels hvad sådan noget vil koste, og dels hvordan man overho- vedet forestiller sig at man kunne få arbejds- givere til at hoppe på den her limpind?

Jeg vil yderligere sige: Jeg har utroligt van- skeligt ved at forestille mig, at forældrene ville få en situation, der ville være bedre end den, de får med den her ordning.

(Kort bemærkning).

Mogens Andreasen (DF):

Jeg vil godt sige til hr. Lars Kramer Mikkelsen, at det er rigtigt, at vi er positive over for, at der er muligheder for forældrene at være sammen med deres børn. Det skal der også være. Men problemet for os ligger i, at man i dag står i en situation på arbejdsmarkedet, hvor man kan si- ge: Jamen det er ganske udmærket, at de 8 uger bliver normen, men situation er altså sådan, at tilgangen til arbejdsmarkedet af yngre ikke er så stor.

Så der ligger jo det i det, at vi simpelt hen blander os for meget i de ordninger, der er. Lad dog de virksomheder og de forældre blive en- gte om, at der er et forældrepar eller en enkelt forælder, der kan holde fri 14 dage eller 3 uger eller 4 uger, som det nu passer medarbejderen og virksomheden. Det kan jeg ikke se noget galt i, det er sund fornuft, og i øvrigt sagde jeg også noget om, at vi kunne få valgfrihed, og at vi bare kunne lade pengene følge børnene.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Ja, eller lade børnene følge pengene.

Jeg anerkender, at hr. Mogens Andreasen sagde, at der lå nogle positive tendenser i forslaget, men jeg vil stadig godt sige, at hvis vi forvandler det til nu at være et spørgsmål om forhandling mellem arbejdsgiveren og den enkelte forælder, har jeg ikke tillid til, at der vil komme en løsning, som vil være tilfredsstillende for børnefamilierne.

Derfor vil vi selvfølgelig godt sikre – og det mener jeg i øvrigt er sket i forslaget – lige præcis den konkrete afvejning af børnefamiliernes behov og arbejdsmarkedets behov for arbejdskraft. Når hr. Mogens Andreasen anerkender, at der er færre unge, der kommer ind på arbejdsmarkedet, har jeg nemlig vanskeligt ved at forstå, hvorfor vi skal bede dem alle sammen om at blive hjemme og passe deres egne børn.

(Kort bemærkning).

Mogens Andreasen (DF):

Til hr. Lars Kramer Mikkelsen: Det, jeg pegede på, var, at pengene også kunne følge børnene, og så kunne der altså være valgfrihed for, hvordan man vil have passet sine egne børn. Jeg pegede også på, at der er så mange ledige, som kan passe deres børn, og at det bare gælder om, at den dag de har fået arbejde, har de en plads, hvor de kan få anbragt det barn eller de børn, de har.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Ja, så bliver jeg nødsaget til at spørge, når vi nu skal diskutere daginstitutionstilbud: Hvor mange pladser skal der stå ledige? Hvor mange pladser skal de offentlige daginstitutioner have stående tomme, så de kan stå klar til at tage imod de børn, som måtte komme, hvis deres forældre kom i arbejde? Lad os se noget finansiering. Det er jo det glade, skærende kejserens nye klæder.

(Kort bemærkning).

Ole Hækkerup (S):

Jeg vil blot spørge, om hr. Mogens Andreasen ikke kan bekræfte, at hvis man laver en ordning, hvor barnet skal følge pengene eller pengene skal følge barnet – alt afhængigt af temperament – vil det betyde, at der alt andet lige bliver et mindre udbud af arbejdskraft, og lige

præcis dét var jo hr. Mogens Andreasens store bekymring.

(Kort bemærkning).

Mogens Andreasen (DF):

Til hr. Lars Kramer Mikkelsen vil jeg godt sige, at der er problemer med pladserne ude i kommunerne, og jeg påpegede, at man kunne lade de ledige selv passe deres børn, for så ville der blive enormt mange pladser, og så ville det behov, der er, sikkert være dækket.

Hvis vi lader pengene følge børnene, som hr. Ole Hækkerup spurgte om, er der jo den mulighed, at man siger: Her har vi altså en pasningsordning, hvor der er frivillighed, og hvor man simpelt hen kan få enten mormor eller onkel eller unge piger eller unge mænd eller andre til at passe sine børn, hvis man ønsker det. Valgfriheden er der, og hvis pengene følger børnene, kan man egentlig også sikre, at der bliver nogle pladser på institutionerne.

(Kort bemærkning).

Vibeke Peschardt (RV):

Jeg vil altså sige til hr. Mogens Andreasen: Hvis man lader pengene følge børnene, sådan som Venstre gerne vil have, og hvis man i øvrigt betaler folk for at holde sig uden for arbejdsmarkedet, kan de altså ikke være to steder. De kan ikke både være på arbejdsmarkedet og passe deres børn, og altså holder de sig ude. Og hvad bliver så problemet i de kommende år? En faldende arbejdsstyrke blandt de unge.

Hvad ville et forslag som det, hr. Mogens Andreasen og visse andre elsker at fremføre, betyde? Det ville betyde, at vi kom til at mangle arbejdskraft. Og jeg vil gerne høre, om hr. Mogens Andreasen så vil importere arbejdskraften eller gøre andre ting.

Dette er for det første et økonomisk fuldstændig uansvarligt forslag, som vi selvfølgelig ikke støtter, men jeg vil gerne lige have svar på: Hvor skal man så få arbejdskraften fra? Skal det være bedstemødre, skal det være indvandrere, eller hvem skal det være?

(Kort bemærkning).

Ole Hækkerup (S):

I forlængelse af fru Vibeke Peschardt vil jeg gerne gentage mit spørgsmål fra før: Kan hr. Mogens Andreasen bekræfte – og det er i og for sig ikke noget kompliceret spørgsmål – at det giver et mindre arbejdsudbud, hvis man laver den ordning, hvor pengene følger barnet?

(Kort bemærkning).

Mogens Andreassen (DF):

Jeg vil gerne sige til både fru Vibeke Peschardt og hr. Ole Hækkerup, at de orlovsordninger, vi har, betyder jo også, at det måske er den samme arbejdskraft, der mangler. Der er jo ikke nogen forskel på, om vi har de orlovsordninger eller man laver en frivillig ordning med aftaler mellem medarbejderne og virksomheden. Der er jo ingen forskel på det, og det er jo ikke sikkert, at det eskalerer, så der er endnu flere, der vil have orlov af den grund. Det kan blive på samme niveau, som det er nu, så jeg kan ikke se nogen forskel i det.

(Kort bemærkning).

Vibeke Peschardt (RV):

Nu snakker vi altså om to orlovsordninger, den aftalebaserede og den, man har ret til. Der er to, og lovforslaget her omfatter dem begge to.

Jeg vil starte et andet sted:

Når man har nedsat orlovsydelsen til 60 pct. af dagpengene, er der jo en grund til det, og den kan man så aflæse i kurverne over det fallende antal mennesker, som bruger den ordning. Når der er nogle, der alligevel gør det – og det skal de selvfølgelig have lov til – er det, fordi kommunerne har mulighed for at supplere med op til 35.000 kr.

Og den kommune, hvor jeg sidder i kommunalbestyrelsen, gør det, fordi det er en Venstret ledet kommune, som hylder princippet om, at pengene følger barnet. Men det betyder samtidig, at man tror, at man kan spare nogle institutionspladser. Dem mangler vi nemlig 200 af lige præcis i det område, og det er altså mange. Men de unge forældre, der bor derude, har kun ét ønske, og det er at komme ud på arbejdsmarkedet og få passet deres børn. Så det passer slet ikke med det, hr. Mogens Andreassen siger.

Den fg. formand (Grete Schødt):

Hr. Mogens Andreassen, og så går vi over til ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Mogens Andreassen (DF):

Jeg vil gerne gentage det over for fru Vibeke Peschardt: Der er altså ingen forskel på, om man har den gældende orlovsordning eller man laver en frivillig ordning, hvor forældrene får pengene, der følger barnet. Det, at de ønsker en pasningsordning på en anden måde end ved at få børnene i institution, gør ikke nogen forskel

med hensyn til, at der bliver flyttet om på arbejdskraften.

Jeg tror ikke, det vil give nogen eksplosion på nogen som helst måde, så jeg er slet ikke enig i det, fru Vibeke Peschardt siger. Der vil ikke være nogen risiko. Det er en regulering, for der er ikke den frihed, der bør være.

Annie Lunde Hansen (CD):

Da CD's arbejdsmarkedsordfører, fru Susanne Clemensen, ikke kan være til stede i dag, skal jeg på hendes vegne redegøre for CD's holdning.

Dette er et længe ventet udspil. Nu sker der endelig en udmøntning af de løfter, regeringen er kommet med, og vi vil i CD ikke afvise forslaget, for det kan godt være en fordel for børnefamilierne, men vi har altså en række betænkeligheder.

Først mener vi, der kan sættes spørgsmålstegn ved merudgiften på 100 mio. kr. Det fremgår af bemærkningerne, at der er tale om en betydelig usikkerhed. Det er ikke særlig betryggende at lave lovgivning på et sådant grundlag, og et andet spørgsmål er, om de 100 mio. kr., eller hvad det nu ender med at blive, ikke kan anvendes på en bedre og mere aktiv måde til gavn for børnefamilierne.

En anden betænkelighed, vi har, er med hensyn til de økonomiske konsekvenser for arbejdsgiverne. På dette område fremgår det af bemærkningerne, at der ingen yderligere omkostninger er, og det kan vi kun undre os over. Hvis der er flere, der skal på denne orlov – og det er jo meningen – vil det vel medføre en udgift? Svaret fra regeringen er sikkert noget i retning af, at der kan ansættes en anden i jobbet i mellemtiden, hvorved det bliver udgiftsneutralt, men sådan hænger det jo ikke sammen i virkeligheden.

Det er på ingen måde sikkert, at der ansættes en anden i stedet for og vel specielt ikke nu, hvor perioden nedsættes til 8 uger. Det vil i mange situationer slet ikke kunne betale sig at anskaffe en ny medarbejder for en så kort periode, og hvis der alligevel rent faktisk bliver ansat en under orloven, skal der ske en oplæring osv., og samlet set kan det da på ingen måde være gratis.

Man skal også huske, at da disse orlovsordninger blev indført i sin tid, da CD var med i regeringen, var det på et tidspunkt, hvor arbejdsløsheden var meget høj. Sådan ser det ikke ud i dag, og derfor kan man i højeste grad sætte

spørgsmålstegn ved antagelsen om, at der bliver ansat en anden i jobbet, mens en medarbejder holder orlov.

Afslutningsvis skal jeg nævne, at vi i CD støtter afskaffelsen af sabbatordningen, og jeg skal også love, at fru Susanne Clemensen vender tilbage til en positiv udvalgsbehandling af dette lovforslag.

Vibeke Peschardt (RV):

Kan vi ikke gøre det lidt bedre, sagde hr. Ole Sohn med en venligt sarkastisk hilsen til statsministerens nytårstale for et par år siden. Jo, det kunne vi da sådan set godt. Vi kunne vælge at trække hele klaviaturet ud og lave de maksimale ordninger i den maksimale tid, hvis det ikke lige var, fordi det, vi står med her, er et konjunkturinstrument, som det hedder på et frygteligt dansk.

Der står i underteksten til overskriften på lovforslaget, at nu ophæver man de udløbne bestemmelser om sabbatorloven. Jeg kan huske, at dengang man indførte de regler i 1993, var arbejdsløsheden tårnhøj, og det handlede om fred og frihed til faktisk at holde sig ude af arbejdsmarkedet, i hvert fald komme ud af statistikkerne, indtil økonomien kom i gang. Det lykkedes jo også meget fint, men nu er det hele altså vendt, og vi står i en helt anden situation.

Det bliver så blandet sammen med – og det er der så ikke noget at gøre ved – familiepolitiske ordninger, som det jo også er, i et stresset arbejdsmarked.

Jeg vil sige, at de muligheder, der ligger i forslaget, synes jeg er meget gode. Der bliver mulighed for at tage fri i kortere tid, end det har været muligt indtil nu, altså 8 uger i stedet for 13 uger, og der kommer enkelte andre mindre ændringer.

Jeg kan da godt forstå, at de, som gerne havde set et helt andet system, ikke er tilfredse med det, og dem har vi jo hørt nogle af i dag. Det er også ærgerligt, at man ikke kan få tingene til at nå sammen på en anden måde, men alt andet lige synes jeg denne løsning er den bedste, der kan findes lige nu. Man skal ikke forsværge, at den ikke kan blive lavet om igen, måske ikke lige til næste år, men i hvert fald på et senere tidspunkt.

Men vi støtter altså lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Mit spørgsmål er til dels afledt af en kort bemærkning fra fru Vibeke Peschardt for lidt siden, men også af indlægget nu.

Af den korte bemærkning fremgik det, at der i fru Peschardts kommune var forældre til 200 børn, som ikke kunne komme på arbejdsmarkedet, fordi der ikke var institutionspladser. Sådan opfattede jeg det i hvert fald, men det er jo meget atypisk. Den virkelighed, jeg kender, er, at masser af unge familier ikke kan få deres liv til at hænge sammen, fordi de ikke kan få fri fra arbejdsmarkedet, og fordi de ikke kan få økonomien til at hænge sammen uden at være for meget på arbejdsmarkedet.

Så henviste fru Peschardt til hensynet til arbejdsmarkedet, til produktionen, og her er mit spørgsmål helt konkret: Vægter fru Peschardt altså i virkeligheden produktionen, erhvervslivet, højere end børnefamiliernes trivsel og dermed Danmarks fremtid?

(Kort bemærkning).

Vibeke Peschardt (RV):

Nej, det gør fru Vibeke Peschardt ikke. Men hun og Det Radikale Venstre mener, at det er et personligt valg, hver enkelt familie må træffe, om de vil gå hjemme og passe deres børn, og det er så Folketinget, der bestemmer, i hvilket omfang man vil dosere pengestrømmen til børnefamilierne.

Jeg synes altså, at man fra Folketingets side og fra regeringens side bliver nødt til at se på det overordnede, samfundsøkonomiske, og så er det, som jeg også sagde, man må se på, om man kan få skruet nogle ordninger sammen, der passer nogenlunde, og det bedste, vi kan nå frem til i øjeblikket, er det, der ligger her.

Den fg. formand (Grete Schødt):

Så er vi tilbage i ordførerrækken, og det er hr. Keld Albrechtsen.

Keld Albrechtsen (EL):

Ja, nu kan jeg jo så på vegne af Enhedslistens ordfører få lejlighed til at holde den tale, som jeg også havde med herop under det foregående indlæg.

Det er jo egentlig en dybt alvorlig situation, vi står i, og det her lovforslag er efter min opfattelse symptomatisk for det problem, som den her regering sidder med, det problem, som efterhånden næsten daglig aflæses i opinionsmå-

lignerne: at Socialdemokratiet går tilbage og Dansk Folkeparti går frem, fordi man måske nok har nogle store ord ved festlige lejligheder, men når det gælder løsningen af sociale og arbejdsmarkedspolitiske problemer, så leverer man ikke varen.

Hvis regeringen ikke snart erkender, at den sociale utilfredshed, der er i befolkningen og især blandt de hårdtarbejdende lavtlønnede og de arbejdsløse, må give sig udslag i konkret, ordentlig, virkelig gennemgribende forandrende lovgivning, så vil den her regerings dage være talte om senest 2 år.

Jeg tillader mig at sige det så skarpt, for nogle skal jo sparke regeringen bagi. Tiden tillader ikke mild tale. Og det, der kommer her, kan altså simpelt hen ikke bruges i den sammenhæng. Det må man sige. Hvis man fortsætter på den måde, vil de kurver, som vi så hos Vilstrup her til morgen, hurtigt komme til at minde om kurverne i den situation, som vi havde i 1973. Jeg tror ikke, jeg behøver at fortælle nogen, hvordan stemmetallene så ud ved folketingsvalget i 1973.

Til indholdet i det her:

Der er selvfølgelig en lille bitte forbedring i det, men den er samtidig kombineret med forringelser. Det er ubegribeligt, at forslaget betyder ændringer, så de lønmodtagere, der vælger at gøre brug af en kortere orlovsperiode i løbet af barnets første leveår, risikerer at blive snydt i den anden ende – vi har været inde på det i debatten – for de vil så miste nogle af de 26 uger, som de ellers ville være berettigede til.

Der er også det forhold, at når det drejer sig om mulighederne for at afbryde en orlovsperiode før tid ved hjælp af aftaler, mister man også på den måde retten til den del af perioden, som falder bort. Og vi ved jo alle sammen godt, hvordan den slags aftalemuligheder vil blive brugt af arbejdsgiveren til at lægge pres på lønmodtageren.

Sammenholdt med, at det er så lille en forbedring, som der sammenlagt her er tale om – det kan godt være, at det bliver lidt mere fleksibelt, og det kan også godt være, at det er godt nok at have det lidt mere fleksibelt – må man altså sige på bundlinjen: Det er ikke godt nok. Og det håber jeg virkelig, regeringen vil tænke over.

Vi vil selvfølgelig fra Enhedslistens side gå så positivt ind i det her som overhovedet muligt og så sammen med de andre partier, som har kritiseret, at det ikke er godt nok, prøve at få

nogle ændringer igennem. Men hvis man sammenstiller det med den problemstilling, jeg prøvede at ride op ved indledningen af det her ordførertilæg, skal der altså meget mere til fra regeringens side, og det håber jeg så på kan komme. Vi vil i hvert fald fra Enhedslistens side strække hånden ud og sige: Lad os prøve at gøre det her godt. Lad os prøve at gøre det til en virkelig gennembrudssag for dem, der gerne vil en progressiv udvikling, og for dem, der ikke ønsker, at det næste folketingsvalg skal ende med en kæmpesejr for Dansk Folkeparti.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Nu er det jo altid rart med omsorg, og specielt rart er det jo med omsorg fra dem, der kalder sig ens venner. Det er vi selvfølgelig glade for i Socialdemokratiet. Det tror jeg bestemt også regeringen og arbejdsministeren er.

Men nu bryder jeg igen princippet med en kort bemærkning til en person, der ikke er ordfører, og det gør jeg så ikke på baggrund af ordførertalen, men på baggrund af kommentaren til ordførertalen. Ordførertalen, kunne jeg forstå, skulle hr. Keld Albrechtsen måske i virkeligheden have holdt sig til, for den var jo i virkeligheden ganske positiv over for lovforslaget, og det var det, vi egentlig skulle diskutere.

Jeg synes, hr. Keld Albrechtsen i omsorgen for regeringen og for Socialdemokratiet glemmer antallet af skabte arbejdspladser, glemmer antallet af væsentlig færre arbejdsløse, end vi havde, da regeringen tiltrådte, og en række tiltag, som jo i øvrigt også er lavet sammen med Enhedslisten – pinsepakken er nævnt osv. – en række tiltag, som forbedrer børnefamiliers vilkår, som forbedrer vilkårene for de svageste i det her samfund. Det skulle hr. Keld Albrechtsen også have sagt lidt om.

Jeg er glad for omsorgen, og jeg er sikker på, at vi også har brug for støtten under udvalgsarbejdet, så det er fint nok. Men jeg synes, hr. Keld Albrechtsen skulle have holdt sig til ordførertalen.

Den fg. formand (Grete Schødt's):

Jeg vil lige gøre opmærksom på, at det er lov om orlov, vi behandler lige nu.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Ja, hr. Kramer Mikkelsen har ret i, at inspirationen greb mig lidt under mit stedfortrædende

ordførerindlæg, men jeg kan garantere, at det ikke desto mindre var udtryk for Enhedslistens holdning i denne her sag.

Jeg synes, hr. Kramer Mikkelsens korte bemærkning til mig kun illustrerer, hvilken krise vi står i, eller i hvert fald regeringen står i. For det er selvfølgelig rigtig nok med pinsepakken og alt muligt andet, som vi da heldigvis har kunnet samarbejde om. Problemet er bare, at disse opinionstal viser, at det ikke er godt nok. Det må man da se i øjnene, at der skal gøres noget virkelig for alvor.

Og vi kunne begynde med netop dette lovforslag. Ellers vil man opleve den situation, at nogle partier til højre i denne her Folketingssal vil skamride flygtninge- og indvandrerspørgsmålet og få pustet det op til at være et kæmpeproblem, som så bliver hovedtemaet for næste folketingsvalg. Det skal ikke lykkes dem, hvis det står til Enhedslisten. Det burde heller ikke lykkes dem, hvis det står til regeringen.

Men det kræver, at regeringen anlægger en strategi, hvor det bliver løsningen af de reelle problemer og de reelle ønsker, de reelle behov, folk har i det her samfund, som bliver sat øverst på dagsordenen.

Ole M. Nielsen (KRF):

Jamen jeg vil så gentage, hvad jeg sagde i en tidligere kort bemærkning: Det her var så, hvad der blev ud af statsministerens hælden vand ud af ørerne i hans følelsesladede nytårstale for snart et par år siden.

Hvad ændrer det her for den unge mor? Det er min opfattelse, at der er masser af unge familier, der ikke kan få økonomien til at hænge sammen uden at være på arbejdsmarkedet begge to. Vi har nu engang fået det her samfund indrettet med et skatte-, omkostnings- og huslejeniveau, som gør, at det stort set er nødvendigt for de fleste almindelige lønmodtagere at være på arbejdsmarkedet begge to.

Vi mener, det specielt er uheldigt for de helt små børn, at de ikke er mere sammen med deres forældre. Jeg tror på, at situationen fra fru Vibeke Peschardts hjemkommune, Søllerød, er atypisk. Jeg tror, at de allerfleste er for meget på arbejdsmarkedet, og at der i virkeligheden er børneinstitutionspladser nok.

Om det her lovforslag må vi sige, at bortset fra det lille udmærkede tiltag for forældre med handicappede børn er det ikke målrettet mod de svageste, altså de mindste børn. Man hælder 100 mio. kr. ud med rund hånd, men det

ændrer meget lidt for børnefamilierne. Det prioriterer ikke de mindste.

Kristeligt Folkeparti har i forbindelse med finanslovforhandlingerne fremsat et forslag i nogenlunde samme omkostningsklasse, sådan godt 100 mio. kr., med det formål at forbedre de studerende forældres vilkår. Altså målrettet mod en bestemt gruppe, fordi det er vores opfattelse, at mange studerende og i nogle tilfælde enlige forældre vælger at få en abort, fordi de ikke kan overse deres situation økonomisk, studiemæssigt og arbejdsmæssigt, hvis de skal være forældre, og det kan vi ikke være tjent med. Det er den måde, vi hellere vil målrette tingene på.

Vi har andre forslag på børnefamilieområdet i forbindelse med finanslovforhandlingerne, og vi foreslår også dem finansieret inden for området ved at afkorte børnechecken for de ældste børn. Vi kommer ikke med ufinansierede forslag, men vi vil meget gerne prioritere de mindste børn og deres forældre.

Regeringen har jo taget udstrakt hensyn til arbejdsmarkedets parter. Det har jeg også været inde på tidligere, og som sagt burde statsministeren måske klare sine nytårstaler med arbejdsmarkedets parter, inden han holder dem. Eller er det måske folketingsgruppen, der er problemer med, når han ikke kan komme igen med sine gode følelser? Eller er det finansministeren eller arbejdsministeren? Jeg ved ikke, hvem det er. Eller skal vi overhovedet ikke regne med, hvad statsministeren siger, eller at han mener noget som helst med det, han siger i en nytårstale? I så fald vil jeg hellere nøjes med dronningens. Jeg tror såmænd, hun mener, hvad hun siger, og hun skal i øvrigt heller ikke selv leve op til det, andet end sådan moralsk.

Nå, men der er jo ikke noget nyt i, at statsministeren ikke vil tage initiativ til at skaffe penge til dækning af sine sentimentale følelsesudladninger. Det så vi også efter statsministerens følelsesladede udtalelser om vi danskeres gode vilje med hensyn til at hjælpe i Kosovo. Da regningen skulle betales, foranstaltede udviklingsministeren en støvsugning af konti med midler til verdens fattigste.

De velbjærgede danskere skulle ikke provokeres til at dække deres egen statsministers følelser, men ih, hvor var vi gode, da vi kunne samle penge ind mod at få vores navn nævnt i tv i et underholdningsprogram. Det blev til noget, næsten 100 mio. kr. Hvor var vi gode!

For os er det her faktisk et led i finanslovforhandlingerne, og vi er i øvrigt lidt usikre på, om det overhovedet koster 100 mio. kr. Der står jo også, at det er et meget usikkert økonomisk skøn, der ligger til grund for det. Det vil indgå i overvejelserne om vores stillingtagen, når vi ser, hvad finanslovforhandlingerne fører til for børnefamilierne i det hele taget.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Ja, meget vand skal der åbenbart løbe i åen også fra denne her talerstol. »Hælden vand ud af ørerne«, det synes jeg er stærke ord i november sagt om statsministerens nytårstale, må jeg sige. Jeg synes, det er stærke ord.

Men jeg vil godt sige, at så blev vi jo vidner til en sand syndflod her fra talerstolen, hvor vi skulle høre om Kristeligt Folkpartis forslag og ønsker om, hvordan vi kunne hjælpe børnefamilierne. Det foregik nemlig på den måde, at man tager fra én gruppe børnefamilier og giver til en anden gruppe børnefamilier.

Vi er jo som politikere sat til at foretage en afvejning, og derfor vil jeg også stadig væk fastholde, at her er der tale om en konkret afvejning af arbejdsmarkedets behov og børnefamiliernes behov og i øvrigt i samhørighed med arbejdsmarkedets parter.

Jeg har vanskeligt ved at forstå, hvorfor ordene »hælden vand ud af ørerne« skulle bruges om statsministerens nytårstale, når man i stedet for kunne starte med at feje for egen dør.

Ole M. Nielsen (KRF):

Udtrykket »at hælde vand ud af ørerne« mener jeg betyder, at man siger noget følelsesladet, som man egentlig ikke rigtig mener, og som man ikke agter at leve op til, og det er sådan set egentlig det, jeg synes vi er vidner til her.

Og det er jo rigtigt, for vi vil ikke komme med ufinansierede forslag. Vi ved godt, at det er svært at få økonomien til at hænge sammen. Vi har alle sammen ønsker til finansloven, og det ved alle vi politikere jo. Vi får masser af breve fra vælgergrupper, som vil have nye ydelser, men der er meget få, der skriver til os om besparelser, i hvert fald slet ikke nogen, der gælder deres eget område – det har vi ikke været udsat for endnu.

Men det er rigtigt, at vi tager fra én gruppe børnefamilier og giver til den anden, nemlig fra

dem med de ældste børn til dem med de mindste børn, fordi vi mener, det specielt er den aldersgruppe, hvor det er meget vigtigt, at forældrene har tid sammen med deres børn. Det viser alle statistikker og undersøgelser. Det betyder rigtig meget for børnenes trivsel længere henne i livet, og det er faktisk det, vi kalder en investering i fremtiden, som er utrolig vigtig, og som er vigtigere end hensyn til arbejdsmarkedet lige her og nu.

Vi får nok klaret den produktion i Danmark, vi skal have klaret. Ellers kunne vi måske give lidt afkald på en økonomisk vækst og i stedet få en kvalitativ vækst, som det vil være at investere i børnenes fremtid.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Med hælden vand ud af ørerne mente hr. Ole M. Nielsen altså, at man sagde noget, som man ikke agtede at gennemføre.

Men jeg vil godt spørge hr. Ole M. Nielsen: Mener hr. Ole M. Nielsen, at der er tale om en forbedring for børnefamilierne med denne her fleksibelgørelse af børnepasningsorloven? Ja eller nej?

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Hvis man skal bruge 100 mio. kr. på børnefamilierne, så har vi bedre forslag til det, f.eks., som jeg nævnte, ved at målrette dem mod de mindste børn med enlige, studerende forældre. Så målretter man dem mod nogle, der har brug for dem. Her bliver der delt ud til folk, som har mere eller mindre brug for det.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Jo, det er da rigtigt, at man altid kan anvis andre måder at bruge pengene på, men jeg vil stadig væk godt have svaret: Mener hr. Ole M. Nielsen, at dette er en forbedring for børnefamilierne, også de børnefamilier, som hr. Ole M. Nielsen i øvrigt stod og snakkede om, nemlig de børnefamilier, hvor vi taler om de mindste børn? Mener hr. Ole M. Nielsen, at det er en forbedring eller det modsatte?

Den fg. formand (Grete Schødt):

Hr. Ole M. Nielsen, og så går vi tilbage til ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Den her ordning er jo ikke engang rettet mod de mindste børn, og det er det, vi vil være med til. Den er måske en beskeden forbedring for nogle børnefamilier, det vil jeg da bestemt ikke afvise, men det er en meget beskeden forbedring.

Thorkild B. Fransgaard (FRI):

Når det her lovforslag bliver vedtaget, indebærer det jo, at der bliver mulighed for, at de medarbejdere, der ønsker at holde orlov, kan gøre det i en kortere periode, og at de får større valgfrihed.

Det lyder godt. Men hvad med at tænke på valgfrihed for arbejdsgiveren, og hvad med at tænke på de medarbejdere, der er tilbage i virksomheden? Når der er en, der holder orlov, er det allerede på nuværende tidspunkt, hvor man skal holde minimum 13 uger, et problem at få en ny medarbejder.

Hvad vil der ske, hvis man kan holde orlov i flere og kortere perioder, helt ned til 8 uger? Ja, der vil ske det, at det faktisk bliver umuligt at få en ny medarbejder, og får man en, så er tiden gået, inden man får ham oplært. Hvad er resultatet? Jo, de medarbejdere, der er tilbage ude på virksomheden, skal jo løbe stærkere og stærkere, hvis de kan gøre det, for de løber allerede stærkt i dag. Derfor ser jeg det som det største problem i det her lovforslag.

Selvfølger er det noget, børnefamilierne ønsker. Det kan jeg ikke forestille mig andet. Men vi skal da også tænke på de medarbejdere, der er tilbage. Derfor ser vi meget skeptisk på det her i Frihed 2000.

Der står i bemærkningerne til lovforslaget, at det koster ca. 100 mio. kr. for det offentlige. Det er rigtigt, at der er skrevet cirka, for det er der ingen der kan sige noget om. Men så ud for, hvad det koster erhvervslivet, står der 0 kr. Det vil under alle omstændigheder komme til at koste erhvervslivet noget, men hvor meget er ikke til at sige. Men én ting er sikker: Noget vil det koste, for hver gang man kan få en ny medarbejder – hvis man kan – skal han oplæres, og det koster penge.

Jeg kan godt forstå, at der er nogle børnefamilier, der ønsker at kunne holde orlov i nogle flere og kortere perioder, men som medlem af det her høje Ting mener jeg, at vi også skal tage hensyn til de medarbejdere, der er tilbage ude på arbejdspladserne, og at vi også skal tage

hensyn til arbejdsgiveren. Derfor ser vi meget skeptisk på det her lovforslag.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Jeg vil til hr. Thorkild B. Fransgaard sige, at det er jo altså en offentligt betalt orlovssydelse, og det er derfor, den ordning også kan koste penge. Men jeg vil egentlig gerne høre, om ikke hr. Thorkild B. Fransgaard er enig i, at der netop med forslaget, som det er fremsat her, er foretaget en konkret afvejning af, hvad arbejdsmarkedets behov kunne være, og hvad børnefamiliernes behov kunne være?

Jeg har vanskeligt ved at forstå, hvorfor denne her ordning skulle koste arbejdsgiverne en masse penge. Jeg kunne forstå det, hvis det var tilfældet i forhold til en tidligere ordførers tale, hvor man mente, at der bare skulle laves aftalebaseret orlov. Det kunne jeg forstå ville koste arbejdsgiverne penge. Men her er der netop foretaget en konkret afvejning af behovene på begge sider.

(Kort bemærkning).

Thorkild B. Fransgaard (FRI):

Til hr. Kramer Mikkelsen vil jeg sige, som jeg sagde i min ordførertale, at det, som jeg ser som det største problem i det her lovforslag, er det faktum, at som det er nu, er det allerede et problem at få en erstatningsarbejder, hvis der er en, der holder orlov, og at det vil blive meget vanskeligt, hvis der er nogen, der kommer ned på kun at holde 8 uger. Det er det, vi ser som hovedproblemet i det her lovforslag. Derfor ser vi skeptisk på det.

Arbejdsministeren (Ove Hygum):

»Kan vi ikke gøre det lidt bedre?« Jo, den kloge bemærkning fra statsministerens side i nytårstalen 1998 satte en god debat i gang. Siden hen er der flere og flere, der har forstået, at når statsministeren anvendte ordet »vi«, var det ikke os i regeringen isoleret, og det var ikke alene Folketinget; det var alle i det danske samfund, der skulle overveje, om vi ikke kunne gøre det lidt bedre i forhold til børnefamiliernes situation.

Siden da er der på mange ansættelsesområder og i mange overenskomster indført omsorgsdage, familiefridage, og der er ved pinsepakkeforhandlingerne lavet højere fripladsgrænser.

Og man må anerkende, at en række kommuner, mange kommuner, har udviklet tusindvis af flere daginstitutionspadser, og nu lægger vi yderligere en ting til, nemlig en mere fleksibel børnepasningsorlov. Og selv om jeg har fornemmet, at det har været ved at koste gebisset på flere ordfører at sige, at det er mere fleksibelt, så lytter jeg mig til, at der er en forståelse for, at der er elementer i det her lovforslag, som bestemt trækker i den rigtige retning.

Hr. Ole M. Nielsen spørger: Skulle man ikke lade arbejdsmarkedets parter udtale sig om nytårstalen, inden den blev holdt? Til det er der meget enkelt at sige: Arbejdsmarkedets parter siger jo ikke samstemmende, hvad der bør ske på det her område. Arbejdsgiverne er bekymrede over den øgede fleksibilitet. Fagbevægelsen ønsker, at der skal være tale om meget mere fleksibilitet.

Vi har derfor afvejet hensynet på den ene side til bedre vilkår for børnefamilierne og hensynet på den anden side til det nødvendige udbud af arbejdskraft.

Jeg vil gerne takke for de meget konkrete meldinger, der har været fra meget få ordførere.

Så vil jeg gerne kvittere for hr. Knud Erik Kirkegaards meget præcise meldinger. Det er rart at høre en så præcis melding, så man ved, hvad man har at forholde sig til.

Den samme kvittering kan jeg jo ikke give til Venstres ordfører, hr. Kristian Jensen. Med en så velmenende ordflokkende ud af munden på Venstres ordfører tror jeg vi alle står tilbage med det store spørgsmål: Hvor vil Venstre egentlig hen? Og hvorfor ikke forholde sig til det lovforslag, vi skal diskutere, og som er lagt frem her til første behandling i dag? Det er muligt, at Venstre har en plan for at forbedre børnefamiliernes vilkår, men hvorfor så holde den så hemmelig ved at pakke den ind i de mange, mange sætninger?

Jeg er ked af, at flere har overset, at der ud over det med fleksibiliteten også er to meget konkrete forbedringer. Mange forældre har tilkendegivet, at de nuværende bestemmelser om børnenes brug af daginstitution under forældrenes orlov er for stramme, fordi de nuværende regler udelukker en såkaldt indkøringsperiode. Jeg ved fra mange forældre, der har stiftet bekendtskab med lovforslaget, at det her opfattes som en klar imødekommelse og giver en langt bedre mulighed for at mildne den overgang, der er fra at være passet hjemme til fremover at være passet på institution.

Derudover er det også kun ganske få, der har fået øje på, at vi med lovforslaget også vil hjælpe den lille gruppe forældre, som passer et handicappet barn, med hjælp efter loven om social service. Det synes jeg også er noget, man kan kalde en målrettet forbedring, som efterlyses fra flere sider.

Om midlerne vil jeg sige, at det er svært at skønne, hvilke adfærdændringer det her lovforslag kan give anledning til. Men vi er ikke i tvivl om, at der vil være nogle, der vil holde kortere orlov, og der vil være nogle, som hidtil ikke har fundet det muligt at anvende mulighederne for børnepasningsorlov, der fremadrettet vil gøre det. Det er vores opfattelse, at det ikke vil gå helt op, og derfor er vores bedste skøn, at det vil lægge beslag på yderligere ca. 100 mio. kr.

Jeg forstår på flere ordførere, at der er en række punkter i lovforslaget, som man gerne ønsker en nærmere behandling af og drøftelse om under udvalgsarbejdet, og jeg tilsiger selvfølgelig et godt stykke samarbejde i den videre lovbehandling.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Grete Schødt):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 18:

Forslag til folketingsbeslutning om begrænsning af retten til at iværksætte faglige blokader på arbejdsmarkedet.

Af Knud Erik Kirkegaard (KF), Kristian Jensen (V) og Ole M. Nielsen (KRF) m.fl.
(Fremsat 26/10 99).

Forslaget sattes til forhandling.